

Dr. 3.560.828

***Verslag van het Rekenhof over de ontwerpen van
aanpassing van de begroting 2009 en over de initiële
begroting 2010 van het Brussels Hoofdstedelijk
Gewest***

Goedgekeurd in de algemene vergadering van 18 november 2009

INHOUDSOPGAVE

DEEL 1- DE ONTWERPEN VAN AANPASSING VAN DE BEGROTING 2009

1.	ONTWERP VAN AANPASSING VAN DE MIDDELENBEGROTING	6
1.1.	ALGEMEEN OVERZICHT	6
1.2.	OVERZICHT PER PROGRAMMA	9
1.2.1.	<i>Gewestelijke belastingen (Programma 010)</i>	9
1.2.2.	<i>Bijzondere Financieringswet, toegekend gedeelte van de personenbelasting (Programma 060)</i>	10
1.2.3.	<i>Gewestbelastingen (Programma 020)</i>	10
1.2.4.	<i>Tewerkstelling (Programma 250)</i>	11
1.2.5.	<i>Hulp aan ondernemingen (Programma 200)</i>	11
2.	ONTWERP VAN AANPASSING VAN DE ALGEMENE UITGAVENBEGROTING.....	12
2.1.	ALGEMEEN OVERZICHT	12
2.2.	VOORAFGAANDE OPMERKING	12
2.3.	BELEIDSKREDIETEN	13
2.4.	BETAALKREDIETEN	15
2.5.	BIJZONDERE OPMERKINGEN OVER BEPAALDE OPDRACHTEN	16
2.6.	ENCOURS VAN DE VASTLEGGINGEN	18
2.7.	ONTWERPBEGROTINGEN VAN DE AUTONOME BESTUURSINSTELLINGEN	18
3.	IMPACT VAN DE AANPASSING OP DE BEGROTINGSSALDI.....	22
4.	NALEVING VAN DE AAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST OPGELEGDE BEGROTINGSDOELSTELLINGEN.....	23
4.1.	VASTLEGGING VAN DE NORM.....	23
4.2.	BEREKENING VAN HET VORDERINGENSALDO	24

DEEL 2- DE ONTWERPEN VAN INITIELE BEGROTING 2010

1.	ONTWERP VAN MIDDELENBEGROTING	28
1.1.	ALGEMEEN OVERZICHT	28
1.2.	OVERZICHT PER PROGRAMMA	30
1.2.1.	<i>Gewestelijke belastingen (Programma 010)</i>	30
1.2.2.	<i>Bijzondere Financieringswet, toegekend gedeelte van de personenbelasting (Programma 060)</i>	32
1.2.3.	<i>Tewerkstelling (Programma 250)</i>	33
1.2.4.	<i>Storting van Brusselse instellingen (Programma 100)</i>	33
2.	ONTWERP VAN ALGEMENE UITGAVENBEGROTING	34
2.1.	ALGEMEEN OVERZICHT	34
2.2.	DE BELEIDSKREDIETEN	35
2.3.	DE BETAALKREDIETEN	37
2.4.	ENCOURS VAN DE VASTLEGGINGEN	39
2.5.	ONTWERPBEGROTINGEN VAN DE AUTONOME BESTUURSINSTELLINGEN	39
2.6.	GEWESTWAARBORG	39
3.	BEGROTINGSSALDI.....	43
4.	NALEVING VAN DE AAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST OPGELEGDE BEGROTINGSDOELSTELLINGEN.....	43
4.1.	VASTSTELLING VAN DE NORM.....	43
4.2.	BEREKENING VAN HET VORDERINGENSALDO	44

WOORD VOORAF

In het raam van zijn informatieopdracht in begrotingsaangelegenheden en ter uitvoering van de bepalingen van artikel 30 van de organieke ordonnantie van 23 februari 2006 houdende de bepalingen die van toepassing zijn op de begroting, de boekhouding en de controle¹, deelt het Rekenhof aan het Brussels Hoofdstedelijk Parlement zijn opmerkingen en commentaar mee betreffende het onderzoek van de ontwerpen van aanpassing van de begroting 2009 en van de ontwerpbegrotingen 2010 van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het merkt op dat dit verslag is opgesteld op basis van gegevens die tot 13 november 2009 werden toegestuurd.

Het Rekenhof stipt overigens aan dat artikel 4 van het ontwerp van ordonnantie houdende de algemene uitgavenbegroting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor het begrotingsjaar 2010 andermaal de verplichting uitstelt om bij het ontwerp van begrotingsordonnantie het ontwerp van ordonnantie te voegen houdende de eindregeling van de begroting van de gewestelijke entiteit met betrekking tot het begrotingsjaar dat voorafgaat aan het begrotingsjaar waarin de begroting wordt opgesteld (in dit geval het jaar 2008).

Tot slot wijst het Rekenhof erop dat de uiterste datum voor het indienen van het ontwerp van begrotingsordonnantie bij het parlement (met name 31 oktober van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar) niet werd gerespecteerd, net als de voorbije jaren.

¹ Hierna « de ordonnantie » genoemd.

DEEL 1 – DE ONTWERPEN VAN AANPASSING VAN DE BEGROTING 2009

1. ONTWERP VAN AANPASSING VAN DE MIDDELENBEGROTING

1.1. ALGEMEEN OVERZICHT

Onderstaande tabel vergelijkt de nieuwe ramingen van de ontvangstenprogramma's (de programma's geven de oorsprong van de middelen weer) met die van de initiële begroting. De programma's zijn gerangschikt volgens de omvang van de wijzigingen².

Tabel 1 – Aanpassing van de middelenbegroting

Middelenbegroting	Initiële begroting 2009 (1)	Ontwerp aanpassing 2009 (2)	Vershil (2) - (1)	Vershil in %
Gewestelijke belastingen (Pr. 010)	1.164.555	921.701	-242.854	-20,9%
Toegekend gedeelte van de personenbelasting (Pr. 060)	901.188	856.334	-44.854	-5,0%
Sociale huisvesting (Pr.310)	39.152	33.464	-5.688	-14,5%
Agglomeratiebevoegdheden (Pr. 080)	173.440	168.315	-5.125	-3,0%
Gewestelijk vastgoedbeheer (Pr. 170)	8.006	5.376	-2.630	-32,9%
Energie (Pr. 240)	6.031	4.053	-1.978	-32,8%
Uitrusting en verplaatsingen (Pr. 260)	27.450	27.430	-20	-0,1%
Gewestbelastingen (Pr. 020)	103.498	103.498	0	0,0%
Tewerkstelling (Pr. 250)	116.489	116.489	0	0,0%
Groene ruimten, bossen en natuurgebieden (Pr. 340)	3.272	3.272	0	0,0%
Opbrengst deelnemingen overheidsbedrijven (Pr. 130)	1.500	1.500	0	0,0%
Taxi's (Pr. 040)	946	1.021	75	7,9%
Stedenbouw en grondbeheer (Pr. 280)	416	548	132	31,7%
Bescherming van het leefmilieu (Pr. 330)	1.200	1.450	250	20,8%
Openbaar ambt (Pr. 150)	1.329	1.580	251	18,9%
Huisvesting (Pr. 300)	523	804	281	53,7%
Voormalige provinciebelastingen (Pr. 030)	3.273	3.573	300	9,2%
Hulp aan ondernemingen (Pr. 200)	7.299	8.212	913	12,5%
Diverse ontvangsten (Pr. 110)	30	1.629	1.599	5330,0%
Dode handen (Pr. 070)	33.444	38.365	4.921	14,7%
Andere ontvangsten	1.222	2.323	1.101	90,1%
Totaal zonder leningopbrengsten	2.594.263	2.300.937	-293.326	-11,3%
Leningopbrengsten BA 01.090.06.01.96.10	153.526	153.526	0	0,0%
Leningopbrengsten BA 01.090.06.02..26.10	20.000	20.000	0	0,0%
Algemeen Totaal ontvangsten	2.767.789	2.474.463	-293.326	-10,6%

² Tenzij anders vermeld zijn de cijfers in de tabellen en figuren uitgedrukt in duizend euro. Door de automatische afrondingen kan er een verschil bestaan tussen het totaal en de som van de elementen waaruit het bestaat.

Het ontwerp herraamt de totale ontvangsten op 2.300,9 miljoen euro (d.i. exclusief de 173,5 miljoen euro leningopbrengsten van programma 090³). Dit is een daling met 293,3 miljoen euro ten opzichte van de initiële middelenbegroting (-11,3 %).

De belangrijkste oorzaak voor deze forse daling is uiteraard de financiële en economische crisis. Zo had de negatieve evolutie van de economische groei onder meer een invloed op de belangrijkste federale dotatie, het toegekend gedeelte van de personenbelasting. In totaal dalen de ramingen voor het programma 060 *Bijzondere Financieringswet, Toegekend gedeelte van de personenbelasting* met 44,9 miljoen euro.

De negatieve impact van de crisis was echter het grootst voor de belangrijkste financieringsbron van het gewest, de gewestelijke belastingen (programma 010). De verminderde activiteit op de vastgoedmarkt had uiteraard zijn gevolgen voor de registratierechten, waar de sterkste daling (-37,2%) zich voordoet bij de belangrijkste ervan: de registratierechten op de verkopen van onroerende goederen. Die gaan met 190,5 miljoen naar beneden. Door de crisis zijn ook de schenkers voorzichtiger geworden, wat zich vertaalde in dalende ontvangsten van de schenkingsrechten (-15,8 miljoen). De economische crisis had ook gevolgen voor de belasting op de inverkeerstelling. Mede door de dalende verkoop van het aantal wagens nemen de ramingen met 8,6 miljoen af. Tot slot kenden ook de successierechten een terugval met 15,7 miljoen euro. In totaal gaan de ramingen voor de gewestelijke belastingen van programma 010 aldus met 242,9 miljoen euro naar beneden.

Gelet op de verminderde opbrengsten van de belastingen waarop de agglomeratie zijn opcentiemen heft, heeft de regering ook de ramingen voor programma 080 – *Agglomeratiebevoegdheden* met 5,1 miljoen euro naar beneden bijgesteld.

Verder dalen ook de ramingen voor programma 310 – *Sociale Huisvesting* (-5,7 miljoen euro). Deze daling vloeit onder meer voort uit de lagere raming (-0,7 miljoen euro) van de ontvangsten van de stedenbouwkundige lasten van BA 02.310.06.04.38.10. De belangrijkste reden is echter de verlaagde raming (-5,0 miljoen euro) voor BA 02.310.03.01.86.20 – *Ontvangsten afkomstig van de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij (BGHM)*. In zijn verslag over het ontwerp van initiële begroting had het Rekenhof reeds gewezen op het ontbreken van een verantwoording voor een bedrag van 5,0 miljoen euro voor deze basisallocatie.

³ BA 01.09.06.01.96.10 en 01.09.06.02.26.10 *Leningopbrengsten (ontvangsten toe te wijzen aan de uitgaven gedaan in het kader van schuldbeheersverrichtingen)*. Elk jaar wordt in het kader van het beheer van de gewestenschuld zowel in de middelen- als in de uitgavenbegroting eenzelfde bedrag van 173,5 miljoen euro aan leningopbrengsten en – uitgaven ingeschreven voor het Fonds voor het Beheer van de Gewestenschuld. Bedoeling is om de regering snel te kunnen laten inspelen op eventuele gunstige marktomstandigheden op de geld- en kapitaalmarkt.

Tenslotte dalen ook de programma's 170 *Gewestelijk Vastgoedbeheer* (- 2,6 miljoen euro, door het uitstel van de verkoop van een aantal panden) en 240 – *Energie* (- 2,0 miljoen euro)⁴.

In vergelijking met de initiële begroting voorziet het ontwerp van aanpassingsblad wel in een stijging van programma 070 – *Dode Handen* (+4,9 miljoen euro)⁵ en programma 110 – *Diverse ontvangsten* (+1,6 miljoen euro)⁶.

⁴ Voornamelijk toe te schrijven aan de daling met 1,4 miljoen euro van de raming van BA 02.240.06.02.38.51 *Administratieve boetes geïnd krachtens artikel 32 van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (toe te wijzen aan het Fonds inzake energiebeleid)*. Het bedrag van de boetes voor ontbrekende groencertificaten was blijkbaar sterk overschat bij de opmaak van de initiële begroting.

⁵ Deze stijging doet zich voor bij BA 01.070.01.01.49.41 *Overdracht van de federale overheid bedoeld bij artikel 63, derde lid, van de wet van 16 januari 1989 (de dode hand)*. De nieuwe raming voor deze dotatie, een compensatie voor het niet ontvangen van onroerende voorheffing voor bepaalde overheidsgebouwen die van deze heffing zijn vrijgesteld, stemt overeen met de gegevens van de federale administratie. De verhoging is een gevolg van de stijging van het kadastrale inkomen waarop de FOD Financiën zich baseert voor het berekenen van de dotatie (onder meer door de toewijzing van een aantal nieuwe percelen aan de Europese Commissie).

⁶ Deze stijging is hoofdzakelijk toe te schrijven aan de verhoogde raming van BA 01.110.03.03 *Terugbetaling van ten onrechte betaalde sommen*.

1.2. OVERZICHT PER PROGRAMMA

1.2.1. Gewestelijke belastingen (Programma 010)

Het ontwerp herraamt de totale opbrengsten van de gewestelijke belastingen op 921,7 miljoen euro. Dit komt neer op een daling met 242,9 miljoen euro (-20,9%). In vergelijking met de realisaties in 2008 worden 138,2 miljoen euro minder verwacht (-13,0%).

Tabel 2 – Raming van de gewestelijke belastingen

	Realisaties 2008	Initiële begroting 2009	Ontwerp aanpassing 2009	Vershil t.o.v. realisaties 2008	Vershil t.o.v. initiële begroting 2009	Vershil t.o.v. initiële begroting 2009 in %
	(1)	(2)	(3)	(3) - (1)	(3) - (2)	
Registratierechten op de verkopen van onroerende goederen	451.156	511.731	321.275	-129.881	-190.456	-37,2%
Registratierechten op de vestiging van een hypotheek op een onroerend goed	28.566	32.290	25.129	-3.437	-7.161	-22,2%
Registratierechten op de verdelingen van onroerende goederen	6.039	6.109	4.558	-1.481	-1.551	-25,4%
Schenkingsrechten	40.696	47.496	31.660	-9.036	-15.836	-33,3%
Successierechten	317.061	333.225	317.499	438	-15.726	-4,7%
Onroerende voorheffing	17.066	18.764	17.518	452	-1.246	-6,6%
Verkeersbelasting op de autovoertuigen	120.035	129.040	125.605	5.570	-3.435	-2,7%
Belasting op de inverkeerstelling	45.487	49.630	41.086	-4.401	-8.544	-17,2%
Eurovignet	4.428	5.170	5.653	1.225	483	9,3%
Belasting op de spelen en weddenschappen	22.179	23.984	24.232	2.053	248	1,0%
Belasting op de automatische ontspanningstoestellen	7.151	7.116	7.420	269	304	4,3%
Openingsbelasting op de slijterijen van gegiste dranken	71	0	66	-5	66	
Totaal	1.059.934	1.164.555	921.701	-138.233	-242.854	-20,9%

Het ontwerp neemt voor de meeste belastingen de ramingen over van de FOD Financiën (die nog altijd instaat voor de inning). Alleen voor de successierechten en voor twee kleinere posten – de belastingen op de automatische ontspanningstoestellen en de

openingsbelasting op de slijterijen van gegiste dranken – zijn de ramingen gebaseerd op wat eind september reeds werd gerealiseerd. Het verschil tussen de gewestelijke en de federale raming is dan ook minimaal (0,1 miljoen euro).

1.2.2. Bijzondere Financieringswet, toegekend gedeelte van de personenbelasting (Programma 060)

De drie basisallocaties van dit programma (01.060.01.01.49.42 - *Toegekend gedeelte van de personenbelasting*, 01.060.01.02.49.42 – *Storting van de federale overheid met het oog op de uitvoering van artikel 46bis van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen*⁷, en 01.060.1.03.49.42 - *Storting van de federale overheid met betrekking tot de nieuwe overgehevelde bevoegdheden*) worden jaarlijks onder meer aangepast aan de procentuele verandering van het gemiddelde indexcijfer van de consumptieprijzen en aan de economische groei.

Het ontwerp herraamt de globale ontvangsten voor het programma op 856,3 miljoen euro (-44,9 miljoen euro). Dit stemt overeen met wat op federaal niveau is voorzien.

Het bedrag dat de federale overheid dit jaar aan het gewest zal storten, werd vastgesteld in het op 14 mei 2009 goedgekeurde aanpassingsblad van de Rijksmiddelenbegroting. Bij de opmaak van dit aanpassingsblad werd nog uitgegaan van de parameters van de economische begroting van 31 januari 2009. Deze ging voor 2009 uit van een inflatie van 1,0% en een economische groei van -1,7% (voor de initiële begroting 2009 werd uitgegaan van een groei van 1,20% en een inflatie van 2,70%).

1.2.3. Gewestbelastingen (Programma 020)

De geraamde ontvangsten van de forfaitaire gewestbelasting⁸ (36,3 miljoen euro) en de eigenaarsbelasting⁹ (67,2 miljoen euro) wijzigen niet. Eind oktober boekte de administratie voor deze belastingen reeds 57,8 miljoen euro (159,2% van de raming) en 69,0 miljoen euro (102,8% van de raming) ontvangsten in het boekhoudsysteem SAP. Deze bedragen zijn evenwel overschat¹⁰. Tot nu toe worden in het boekhoudsysteem immers alleen de incohieringen geboekt en wordt geen rekening gehouden met vrijstellingen, onwaarden

⁷ Artikel 46bis bepaalt dat voor het begrotingsjaar 2002 en volgende jaren bijzondere middelen ten laste van de federale overheid worden verdeeld onder de gemeenten waarvan het college van burgemeester en schepenen is samengesteld in overeenstemming met artikel 279 van de nieuwe gemeentewet of waarvan het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn wordt voorgezeten in overeenstemming met het voornoemde artikel. De regering verdeelt de bijzondere dotatie en keert het aandeel van de betrokken gemeenten uit.

⁸ Basisallocatie 01.020.02.01.36.90 - *Forfaitaire gewestbelasting ten laste van gezinshoofden, bedrijven en zelfstandigen*.

⁹ Basisallocatie 01.020.02.02.36.90 - *Gewestbelasting ten laste van eigenaars van bebouwde eigendommen*.

en ontheffingen. Er is, met andere woorden voor de gewestbelastingen nog niet voorzien in een systematische invoer in de algemene boekhouding van geannuleerde vastgestelde rechten . Door het hoge aantal vrijstellingen voor de forfaitaire belasting kan het bedrag van deze annuleringen vrij hoog oplopen.

1.2.4. Tewerkstelling (Programma 250)

Het ontwerp behoudt de initiële raming van 115,6 miljoen euro voor basisallocatie 02.250.01.01.49.41 - *Wedertewerkstelling van werklozen: dotatie van de federale overheid*. De raming van deze zogeheten ‘trekkingsrechten’, een financiële tegemoetkoming van de federale overheid voor de tewerkstelling van werklozen in het kader van gewestelijke wedertewerkstellingsprogramma’s, houdt onder meer rekening met 73,0 miljoen euro achterstallen die het gewest claimt¹¹.

Het Rekenhof merkt op dat de federale uitgavenbegroting het initieel voorziene bedrag van 39,0 miljoen euro handhaaft (dit is 76,6 miljoen minder dan de gewestelijke raming).

De vraag tot betaling van achterstallen kwam al meermaals aan bod in het Overlegcomité. Omdat binnen dit comité echter niet tot een akkoord kon worden gekomen, besliste de Brusselse minister belast met tewerkstelling het dossier over te maken aan een advocaat met het oog op juridische stappen.

1.2.5. Hulp aan ondernemingen (Programma 200)

Het ontwerp behoudt de geraamde ontvangsten van 6,3 miljoen euro voor BA 02.200.04.01.59.10 *Ontvangsten komend van de Europese Unie voor de Structuurfondsen 2007-2013*. Volgens de administratie zouden deze ontvangsten dit jaar 4,9 miljoen euro bedragen.

¹⁰ Volgens het kabinet van de minister van Financiën en Begroting bedroeg de effectieve inning van de forfaitaire belasting begin oktober 36,6 miljoen euro. Voor de eigenaarsbelasting was dit 67,8 miljoen euro.

¹¹ BA 02.250.01.01.49.41. De trekkingsrechten worden toegekend krachtens artikel 6, § 1, IX, 2°, tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen en van artikel 35 van de bijzondere financieringswet van 16 januari 1989. Die laatste wet bepaalt dat de federale overheid de middelen toekent op basis van het aantal gecreëerde arbeidsplaatsen. Het gewest dient hiertoe een nominatieve lijst van de aan het werk gestelde personen toe te sturen aan de federale minister van Tewerkstelling en Arbeid. Voor elke gecreëerde arbeidsplaats heeft het gewest recht op een bedrag dat moet worden vastgesteld bij koninklijk besluit.

Tot nu toe zijn de trekkingsrechten echter toegekend op basis van een vaste verdeelsleutel, die werd toegepast op een bedrag dat jaarlijks in de federale begroting werd ingeschreven. Aangezien de ontvangen bedragen lager zijn dan de bedragen die het gewest had moeten krijgen op basis van het aantal gecreëerde arbeidsplaatsen, heeft het gewest aan de federale overheid gevraagd het ‘saldo’ te storten.

2. ONTWERP VAN AANPASSING VAN DE ALGEMENE UITGAVENBEGROTING

2.1. ALGEMEEN OVERZICHT

Het ontwerp van aanpassing vermindert de beleidskredieten (vastleggingskredieten) globaal met 128,2 miljoen euro en de betaalkredieten (vereffeningskredieten) met 111,0 miljoen euro. De onderstaande tabel geeft die ramingen in detail weer volgens de aard van de kredieten.

Tabel 3– Uitgavenkredieten van de aangepaste begroting 2009

2009	Initiële begroting	Aanpassing	Aangepaste begroting
Beleidskredieten (vastleggingen)			
Vastleggingskredieten	2.981.537	-126.425	2.855.112
Variabele kredieten	194.476	-1.778	192.698
Totaal	3.176.013	-128.203	3.047.810
Betaalkredieten (vereffeningen)			
Vereffeningkredieten	2.924.756	-105.980	2.818.776
Variabele kredieten	200.349	-5.053	195.296
Totaal	3.125.105	-111.033	3.014.072

2.2. VOORAFGAANDE OPMERKING

Artikel 3 van de ordonnantie houdende de algemene uitgavenbegroting 2009 heeft artikel 31 van het *besluit van 13 juli 2006 betreffende de begrotingscyclus, de structuur van de begrotingsordonnantie, de algemene toelichting bij de begroting en de verantwoordingen bij de begroting* uitgesteld tot 1 januari 2010¹². Dit artikel voorziet een gedetailleerde verantwoording bij de vastleggings- en vereffeningkredieten.

Ondanks het opheffen van de verplichting om deze gedetailleerde verantwoording op te stellen, zou het niettemin aangewezen zijn dat voor de gevraagde kredieten een verantwoording ad hoc wordt gegeven.

Voor heel wat basisallocaties roept de regering als verantwoording voor de kredietwijzigingen die door het voorliggende ontwerp worden doorgevoerd enkel budgettaire beperkingen in. Zelfs al is duidelijk aangetoond dat de economische recessie, die tot een nettovermindering van de gewestelijke ontvangsten leidt, een vermindering van de uitgaven noodzakelijk maakt, dan nog zou het aangewezen zijn dat de uitgaven die worden gedaan,

behoorlijk worden gemotiveerd. Het Rekenhof kan bijgevolg slechts moeilijk inschatten of die aanpassingen verdedigbaar zijn.

2.3. BELEIDSKREDIETEN

Het ontwerp vermindert de initiële beleidskredieten met 128,2 miljoen euro (-4,0 %) tot 3.047,8 miljoen euro. Die vermindering vloeit vooral voort uit de vermindering van de vastleggingskredieten (-126,4 miljoen euro) die, met uitzondering van de opdrachten 08, 25 en 30, een algemene daling ondergaan. De variabele vastleggingskredieten blijven relatief stabiel.

De belangrijkste verminderingen (minstens 5,0 miljoen euro) betreffen de volgende opdrachten:

- Opdracht 06 – *Financieel en budgettair beheer en controle*: – 14,0 miljoen euro. Die vermindering betreft voornamelijk programma 002 – *Uitvoering van het beleid inzake overheidsschuld* en vloeit vooral voort uit de vermindering van de kredieten voor de financiering van de intresten van de gewestsschuld (-11,0 miljoen euro). De reden hiervoor ligt in de daling van de intrestvoeten op korte termijn.
- Opdracht 07 – *Het beheer inzake informatie- en communicatietechnologieën (ICT)*: –7,2 miljoen euro. Die daling van 21,2 % vloeit voort uit de herziening van de werkingskredieten die aan het Centrum voor Informatica voor het Brusselse Gewest (CIBG) werden toegekend op basis van de evaluatie van de vooruitgang van de lopende projecten.
- Opdracht 12 – *Steun aan economie en aan landbouw*: - 6,8 miljoen euro. Die globale vermindering met 11,4 % is het resultaat van grootschalige bewegingen in verschillende richtingen. Verdienen bijzondere aandacht:
 - de zo goed als volledige annulering van het krediet voor de financiering van de hulp aan ondernemingen die milieu-investeringen doen¹³. Het krediet is teruggebracht van 3.300 duizend euro tot 80 duizend euro, vermits de aanvragen voor het nieuwe instrument te hoog werden geraamd;

¹² Het ontwerp van initiële begroting 2010 stelt de inwerkingtreding van dit artikel opnieuw uit tot 1 januari 2011.

¹³ BA 12.012.39.02.51.12.

- de inschrijving van een nieuw krediet¹⁴ van 2,4 miljoen euro voor Actiris om de laatste uitgaven aan te zuiveren in verband met aanwervingssteun in het kader van de uitdovende regelingen « KB 123 en KB 258 »;
 - de overdracht naar 2010 van de begrotingsinspanning voor diverse maatregelen die initieel in 2009 waren gepland.
- Opdracht 14 – *Ondersteuning van het wetenschappelijk onderzoek*: – 6,5 miljoen euro. De vermindering betreft hoofdzakelijk (-5,5 miljoen euro) de dotaties aan het IWOIB binnen programma 002 – *Aanmoediging van het wetenschappelijk onderzoek met economische finaliteit*. Er wordt opgemerkt dat de tweede oproep tot de ondernemingen om O&O-projecten in te dienen, niet zal worden gelanceerd, zodat een vermindering met een derde (-4,7 miljoen euro) van het krediet van BA 14.002.15.01.41.40 mogelijk wordt.
 - Opdracht 18 – *Uitbouw en beheer van het openbaar vervoernetwerk* : -17,3 miljoen euro. De vermindering vloeit voornamelijk voort uit de herziening (-21,1 miljoen euro) van de kredieten van programma 002 – *Ontwikkeling en beheer van de infrastructuur van het openbaar vervoer evenals het aanbrengen van kunstwerken*. Die werden beperkt tot de bedragen die nodig zijn om reeds aangevatte projecten voort te zetten. De kredieten van programma 003 – *Beleid van partnership met de Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel (MIVB)* van hun kant zijn met 3,8 miljoen euro verhoogd ter uitvoering van diverse bepalingen uit het beheerscontract.
 - Opdracht 19 – *Aanleg, beheer en onderhoud van de gewestwegen, het wegennet en de openbare wegwitruiting*: -19,7 miljoen euro. Die vermindering (-19,3 %) moet de kredieten beperken tot de bedragen die strikt noodzakelijk zijn voor de voortzetting van reeds opgestarte projecten.
 - Opdracht 21 – *Ontwikkeling van het kanaal, de haven, de voorhaven en de aanhorigheden met het oog op een betere duurzame stedelijke mobiliteit door een multimodale aanpak en de economische ontwikkeling als generator van werkgelegenheid*: -11,1 miljoen euro. De vermindering is het resultaat van de inkrimping, of in sommige gevallen van de annulering, van de investeringskredieten die zijn ingeschreven onder programma 003 – *Beleid van partnership met de Haven van Brussel*.
 - Opdracht 24 – *Afvalophaling en -verwerking*: -7,7 miljoen euro. Die vermindering betreft de werkingsdotatie van het Gewestelijk Agentschap voor Netheid (GAN). Het agentschap heeft de aankoop van het gebouw voor de Ecopolis uitgesteld en afgezien van de vervroegde betaling van de annuïteit van de lening voor de verbrandingsoven.

¹⁴ BA 12.010.15.01.41.40.

- *Opdracht 27 – Stadsbeleid: -29,5 miljoen euro. Die daling met 19,9 % vloeit vooral voort uit een globale vermindering (-20,9 miljoen euro) van de kredieten van programma 002 – Europese programma's als gevolg van een actualisering van de bedragen die nodig zijn voor de EFRO-projecten. Daarnaast zijn er ook verminderingen met respectievelijk 5,6 miljoen euro en 3,5 miljoen euro van de kredieten voor programma 003 – Grondregie (na een nieuwe raming van de behoeften) en 008 – Initiatieven gericht op een uitbreiding van het plaatselijke openbare woningenbestand.*

De belangrijkste toename (meer dan 5,0 miljoen euro) van de beleidskredieten heeft betrekking op opdracht 16 – *Ondersteuning en bemiddeling bij arbeidsaanbod en -vraag*. De stijging met 8,1 miljoen euro betreft voornamelijk de kredieten bestemd voor Actiris voor de financiering van haar verschillende opdrachten inzake het werkgelegenheidsbeleid die vallen onder programma's 005 – *Algemene financiering van Actiris* (+ 2,3 miljoen euro) en 006 – *Ondersteuning van Actiris voor de uitvoering van haar opdracht tot plaatsing en wedertewerkstelling van werkzoekenden* (+ 6,0 miljoen euro). Voor dat laatste programma wordt opgemerkt dat enkel de toelage voor de bevordering van de werkgelegenheid in de plaatselijke besturen¹⁵ is gestegen (+ 10,0 miljoen euro).

2.4. BETAALKREDIETEN

Het ontwerp van aanpassing vermindert de betaalkredieten met 111,0 miljoen euro (-3,6 %) tot 3.014,1 miljoen euro. Die vermindering is vooral het gevolg van de evolutie van de vereffeningskredieten (-106,0 miljoen euro) die eveneens in algemeen dalende lijn gaan, met uitzondering van de vereffeningskredieten voor de opdrachten 16 en 30.

Over het algemeen zijn de variaties in de vereffeningskredieten vaak het gevolg van aanpassingen van de bijbehorende vastleggingskredieten. Zo wijzigen de vereffeningskredieten van de opdrachten 06, 18, 24 en 30 in dezelfde zin als de vastleggingskredieten.

De verminderingen (van minstens 5,0 miljoen euro) van de volgende vereffeningskredieten verdienen eveneens een vermelding:

- *Opdracht 7 – Het beheer inzake informatie- en communicatietechnologieën (ICT): - 5,1 miljoen euro. Hoewel de vereffeningskredieten minder dalen dan de vastleggingskredieten, is de vermindering ook hier gebaseerd op een analyse van de vooruitgang van de projecten.*

¹⁵ BA 16.006.15.02.41.40.

- Opdracht 10 – *Steun en begeleiding van de gemeenten*: - 12,5 miljoen euro. Die vermindering treft in de eerste plaats het programma 006 – *Financiering van de gemeentelijke investeringen* (-8,9 miljoen euro), waarvan de kredieten werden aangepast op basis van de projecten aangaande driejaarlijkse werkzaamheden die vóór het jaareinde beëindigd moeten zijn. De vermindering treft ook het programma 001 – *Ondersteuning van het algemeen beleid* (-5,0 miljoen euro), waar de kredieten bestemd voor het plaatselijk bestuurplan¹⁶ (zo goed als volledig) zijn overgeheveld naar het programma 004 – *Algemene financiering van de gemeenten*.
- Opdracht 19 – *Aanleg, beheer en onderhoud van de gewestwegen, het wegennet en de openbare wegwitruiting*: - 7,5 miljoen euro. Net als bij de vastleggingskredieten moet die vermindering met 7,9 % de kredieten beperken tot de bedragen die nodig zijn voor de vereffening van reeds aangevatte of bestelde projecten.
- Opdracht 27 – *Stadsbeleid*: -19,3 miljoen euro. Net als bij de vastleggingskredieten is de daling met 19,5 % een gevolg van de vermindering van de kredieten van programma 002 – *Europese programma's* (-7,0 miljoen euro). Er wordt opgemerkt dat de vereffeningskredieten van programma 006 – *Beleid tot herwaardering van de wijken* met 7,6 miljoen euro verminderen.

De stijging met 6,0 miljoen euro van de vereffeningskredieten voor opdracht 16 – *Ondersteuning en bemiddeling bij arbeidsaanbod en -vraag*, heeft vooral gevolgen voor de kredieten bestemd voor Actiris, voor de financiering van haar diverse opdrachten in verband met het werkgelegenheidsbeleid. De stijging is echter minder hoog dan die van de vastleggingskredieten, aangezien de subsidies die werden toegekend in het kader van de gecoördineerde voorzieningen voor de socio-professionele inschakeling¹⁷ slechts gedeeltelijk zullen worden vereffend in 2009.

2.5. BIJZONDERE OPMERKINGEN OVER BEPAALDE OPDRACHTEN

Steun aan economie en aan landbouw (opdracht 12)

De vereffeningskredieten van opdracht 12 – *Steun aan economie en aan landbouw* verminderen met 4,2 miljoen euro. De vereffeningskredieten voor de vereffening van de laatste uitgaven in het kader van de rentetoeelagen die werden toegekend op basis van de

¹⁶ BA 10.001.99.02.01.00

¹⁷ BA 16.004.15.03.41.40.

ordonnantie van 1 april 2004 en op basis van de wet van 4 augustus 1978¹⁸ zijn evenwel met 347 duizend euro toegenomen.

Die stijging zou evenwel ontoereikend zijn om de bedragen te vereffenen die thans al opeisbaar zijn. Een deel zal dus moeten worden overgedragen naar 2010.

De vermindering met 1.587 duizend euro van het vereffeningskrediet voor de financiering van de investeringstoelagen die aan private ondernemingen worden toegekend op basis van de ordonnantie van 1 april 2004 en van de wet van 4 augustus 1978¹⁹, zal een struikelblok vormen voor de vereffening van alle dossiers die de administratie in 2009 heeft afgesloten.

Voor die laatste toelagen zou het vastleggingskrediet eveneens ontoereikend zijn, ondanks de stijging met 966 duizend euro.

Brussel Mobiliteit²⁰ (opdrachten 17, 18, 19, 20 en 22)

De talrijke verminderingen van de vereffeningskredieten, gaan soms verder dan wat de administratie had gevraagd. De omzendbrief²¹ die op 30 oktober 2009 werd uitgevaardigd om te garanderen dat de vooropgestelde onderbenutting van kredieten zou worden gehaald, zal Brussel Mobiliteit overigens niet toelaten de haar toegekende vereffeningskredieten volledig uit te putten.

Volgens de ramingen van de administratie zal Brussel Mobiliteit 10,0 miljoen euro aan facturen niet kunnen betalen in 2009.

De overdracht van de betaling van facturen kan nadelig zijn voor de gewestelijke financiën aangezien de huidige rentevoet van de verwijlrenten voor overheidsopdrachten 8 % per jaar bedraagt.

¹⁸ BA 12.002.38.02.31.32.

¹⁹ BA 12.002.39.01.51.12.

²⁰ Vroeger het bestuur Uitrusting en Vervoer genoemd.

²¹ Omzendbrief "Bewarende maatregelen in verband met de uitvoering van de begroting 2009 van de Gewestelijke Entiteit in het kader van de goedkeuring van de aangepaste begroting 2009 door de Regering.

Huisvesting en woonomgeving (opdracht 25)

In programma 005 – *Ondersteuning van de instellingen belast met de uitvoering van het sociale huisvestingsbeleid* wordt het initieel voorziene vereffeningskrediet van 6,7 miljoen euro voor de financiering van het huisvestingsplan²² geschrapt. De werken die in het kader van dit plan reeds zijn uitgevoerd zijn werden tot nu toe dan ook bijna volledig door de BGHM geprefinancierd (de BGHM betaalde hiervoor in totaal 31,0 miljoen euro) .

Stadsbeleid (opdracht 27)

Zoals hiervoor al vermeld, zijn de vereffeningskredieten van programma 006 – *Beleid tot herwaardering van de wijken* met 7,6 miljoen euro verminderd. Volgens de inlichtingen waarover het Rekenhof beschikt, wordt die vermindering verantwoord door de vertragingen die de gemeenten hebben opgelopen bij de verwezenlijking van de projecten.

De vermindering met 4,4 miljoen euro van het vereffeningskrediet van BA 27.010.17.01.85.14 – *Kredietverlening aan de GOMB voor het dekken van haar investeringen inzake stadsvernieuwing*, zal de administratie niet toelaten het aanzuiveringsplan hiervan te respecteren. Daarvoor is een bijkomend bedrag van 500 duizend euro nodig.

2.6. ENCOURS VAN DE VASTLEGGINGEN

Het verschil van 33,7 miljoen euro tussen de beleids- en betaalkredieten vertegenwoordigt de potentiële toename van het encours van de vastleggingen in 2009. Zoals het Rekenhof opmerkte in zijn verslag over de voorafbeelding van de resultaten van de uitvoering van de begroting 2007, kan het dat encours niet meer berekenen omdat de gewestelijke administratie de bepalingen van artikel 75 van de ordonnantie miskent en geen enkele informatie ter zake meer doorstuurt.

2.7. ONTWERPBEGROTINGEN VAN DE AUTONOME BESTUURSINSTELLINGEN

Het Rekenhof stelt vast dat alle aangepaste begrotingen van de autonome bestuursinstellingen van eerste en tweede categorie als bijlagen bij het ontwerp van ordonnantie houdende deze aanpassing werden gevoegd.

²² BA 25.005.20.01.51.11.

Actiris

Globaal gezien verhoogt het ontwerp van aangepaste begroting 2009 van de instelling de geraamde ontvangsten en de vereffeningskredieten met 4,7 % tot 252,5 miljoen euro.

In de uitgavenbegroting valt op te merken dat de vereffeningskredieten van opdracht 01 – *Algemene uitgaven om de realisatie van de opdrachten van Actiris te verzekeren*, die nagenoeg 20 % van de totale begroting vertegenwoordigen, met 6,4 % toenemen (van 46,3 miljoen euro tot 49,2 miljoen euro). Zo stijgen de bezoldigingen met meer dan 1,5 miljoen euro en nemen de uitgaven in verband met het onderhoud en de uitrusting van de gebouwen met 0,4 miljoen euro toe. Het Rekenhof stipt aan dat die laatste uitgaven sinds een aantal jaar gestaag toenemen als gevolg van de decentralisering van de diensten van Actiris.

Bij de opdrachten in verband met de werkgelegenheidsprogramma's vertonen de kredieten voor opdracht 02 – *Cheques aan de werkzoekenden om hun kansen op de arbeidsmarkt te verbeteren*, door het succes van die maatregel, een nieuwe stijging van 4,8 miljoen euro tot 7,9 miljoen euro (+ 65 %). Binnen die opdracht zijn evenwel belangrijke interne overdrachten doorgevoerd aangezien de kredieten van programma 004 – *Jongerencheques* zijn geschrapt (-1050 duizend euro).

Opdracht 07 – *Tewerkstelling van werkzoekenden door middel van gesubsidieerde arbeidsplaatsen*, die bijna twee derden van de Actiris-begroting vertegenwoordigt, geniet overigens een krediettoename van 5,4 %. De kredieten belopen thans 165,2 miljoen euro.

In verband met de ontvangstenbegroting stipt het Rekenhof aan dat de vergoeding voor financieel beheer, afkomstig van het Financieel Coördinatiecentrum voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, verdrievoudigd is (van 1.340 duizend euro tot 3.995 duizend euro) en een niveau bereikt dat vergelijkbaar is met dat van de aangepaste begroting 2008 (3.880 duizend euro). Die evolutie wijst op de goede financiële prestaties van Actiris, maar eveneens op een systematische onderschatting van de ontvangstenramingen in de initiële begroting.

Brussels Instituut voor Milieubeheer (BIM)

In de begroting van het BIM kreeg artikel 01.001.08.39.41.10 – *Overdracht aan het Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest* 4.526 duizend euro aan vastleggingskredieten toegewezen en 1.064 duizend euro aan vereffeningskredieten door overdrachtbesluiten in de loop van het dienstjaar 2009. Die kredieten zijn in deze aanpassing tot nul herleid.

Die schrapping van kredieten is te verklaren door het feit dat de in de gewestelijke begroting ingeschreven dotatie van het BIM voor de uitvoering van het milieubeleid²³ met 1.296 duizend euro werd verminderd (op het niveau van de vastleggingskredieten en de vereffeningskredieten). De eigen ontvangsten van het instituut zijn overigens opgetrokken met 232 duizend euro tot 3.882 duizend euro.

De door het BIM goedgekeurde overdrachtbesluiten boden dus de mogelijkheid te anticiperen op de verminderde dotatie en lieten toe de begroting van het instituut sneller in overeenstemming te brengen met diens activiteitenprogramma.

Instituut ter bevordering van het Wetenschappelijk Onderzoek en de Innovatie in Brussel (IWOIB)

De financieringsmiddelen van het IWOIB worden in deze aanpassing met 2,5 miljoen euro (-7,4 %) verminderd tot 31,2 miljoen euro. De werkingsdotatie daalt van 2,4 miljoen euro tot 2,1 miljoen euro, wat dus een vermindering betekent van meer dan 12 %.

De in de begroting van het instituut ingeschreven vereffeningskredieten ondergaan een globale daling van eenzelfde omvang. De vermindering treft hoofdzakelijk de personeelskredieten (-12,5 %) in opdracht 01 – *Ondersteuning van de basisopdrachten* als gevolg van het feit dat de personeelsformatie niet volledig is ingevuld. Bovendien is er ook een vermindering van de kredieten bestemd voor de financiering van de subsidies die het IWOIB toekent in het kader van de aanmoediging van het wetenschappelijk en technologisch onderzoek (opdracht 02). Die kredieten dalen globaal van 31,2 miljoen euro tot 29,0 miljoen euro.

In dat opzicht herhaalt het Rekenhof zijn opmerking dat de verantwoordingen voor de verminderingen over het algemeen beperkt blijven tot een verwijzing naar de gevraagde begrotingsinspanningen, zonder in te gaan op de concrete situatie van de ingediende subsidiedossiers.

Dienst Brandweer en Dringende Medische Hulp van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (DBDMH)

De gewestelijke dotatie vermindert tot 80,4 miljoen euro (-1,6 miljoen euro). Het effect hiervan wordt deels gecompenseerd door de toename met 603 duizend euro van de

²³ BA 23.002.15.01.41.40.

eigen ontvangsten van de dienst. Globaal gezien dalen de ontvangsten van de instelling echter met 0,8 miljoen euro tot 87,7 miljoen euro.

De vereffeningskredieten vertonen een daling van dezelfde omvang. Ze treft voornamelijk opdracht 03 – *Ondersteuning van de organieke opdrachten*, waar de kredieten dalen van 83,0 miljoen euro tot 81,9 miljoen euro als gevolg van het uitstel van een deel van de initieel geprogrammeerde investeringen.

Er wordt overigens opgemerkt dat de dienst in 2009 geen brandweerlui heeft aangeworven door het ontbreken van een taalkader, wat toeliet de kredieten van programma 001 – *Human resources management* van de voornoemde opdracht terug te schroeven.

3. IMPACT VAN DE AANPASSING OP DE BEGROTINGSSALDI

Dit ontwerp van aanpassing komt tot de volgende begrotingssaldi.

Tabel 4 – Begrotingssaldi

2009	Initiële begroting	Aanpassing	Aangepaste begroting
Ontvangsten (1)	2.767.789	-293.326	2.474.463
Uitgaven (2)	3.125.105	-111.033	3.014.072
Begrotingssaldo (3) = (1) - (2)	-357.316	-182.293	-539.609
Aflossingen van de gewestsschuld (4)	127.191	0	127.191
Nettobegrotingssaldo (5) = (3) + (4)	-230.125	-182.293	-412.418

Het *ex ante* opgestelde aangepaste brutobegrotingssaldo (-539,6 miljoen euro) valt slechter uit dan het saldo in de initiële begroting (-357,3 miljoen euro).

4. NALEVING VAN DE AAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST OPGELEGDE BEGROTINGSDOELSTELLINGEN

4.1. VASTLEGGING VAN DE NORM

Overeenkomstig het akkoord van 21 maart 2002 dat de Staat, de gewesten en de gemeenschappen sloten ter vervollediging van de overeenkomst van 15 december 2000²⁴, geldt de ESR-methodologie voortaan als referentiekader voor de begroting.

De naleving van de aan het gewest opgelegde begrotingsdoelstellingen moet dus worden beoordeeld ten aanzien van het vorderingensaldo en niet meer ten aanzien van het nettobegrotingssaldo.

Het globale begrotingskader van de gemeenschappen en de gewesten voor de jaren 2005 tot 2009 werd vastgelegd tijdens de Interministeriële conferentie voor de Financiën en de Begroting van 1 juni 2005 en werd bekrachtigd door het Overlegcomité van 8 juni 2005.

Tijdens de vergadering van het Overlegcomité van 26 oktober 2005 werd akte genomen van het akkoord tussen de drie gewesten om voor het jaar 2006 in termen van normen een bijkomende inspanning te leveren van 244,3 miljoen euro, waarvan 13,2 miljoen euro ten laste van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het akkoord bepaalde dat de doelstellingen van het gewest voor 2008 en 2009 in ruil met 6,6 miljoen euro zouden worden verminderd.

De aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest opgelegde begrotingsdoelstelling voor het jaar 2009 bedraagt in totaal 10,4 miljoen euro.

De aan de gedefedereerde entiteiten opgelegde begrotingsdoelstellingen werden evenwel de facto opgeschort overeenkomstig de bepalingen van het Stabiliteits- en Groeipact dat van toepassing is in de Europese Unie, zoals die onlangs werden gewijzigd.

Het pact bepaalt weliswaar dat de lidstaten van de Europese Unie, en in het bijzonder degene die tot de eurozone behoren, een begrotingsdiscipline in acht moeten nemen die gestoeld is op twee criteria: een tekort van minder dan 3% van het BBP en een schuld die niet hoger ligt dan 60 % van het BBP. Als de lidstaten die verbintenissen niet nakomen, start de Europese Commissie een procedure bij buitensporige tekorten, die tot sancties kan leiden.

²⁴ Overeenkomst van 15 december 2000 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de begrotingsdoelstellingen voor de periode 2000-2005.

De lidstaten kunnen evenwel aan die procedure ontsnappen als ze zich in een tijdelijke toestand van zware economische recessie bevinden.

4.2. BEREKENING VAN HET VORDERINGENSALDO

Overeenkomstig de ESR-methodologie worden op het begrotingssaldo dat uit dit ontwerp voortvloeit, verschillende correcties toegepast om het vorderingensaldo van de entiteit te bekomen.

Het Rekenhof heeft een tabel opgesteld die de berekening van het vorderingensaldo van de entiteit op basis van de ontwerpen van aanpassing 2009 in detail weergeeft.

Deze tabel is gebaseerd op de gegevens die worden vermeld in die ontwerpen en op de informatie die het kabinet van de minister van Begroting heeft bezorgd.

Tabel 5 - Vorderingensaldo

2009	Initiële begroting	Aangepaste begroting
Ontvangsten van het MBHG	2.767.789	2.474.463
Uitgaven van het MBHG (vereffeningskredieten)	3.125.105	3.014.072
Brutobegrotingssaldo van het MBHG (a)	-357.316	-539.609
Ontvangsten van de geconsolideerde instellingen	2.330.944	2.292.667
Uitgaven van de geconsolideerde instellingen (vereffeningskredieten)	2.361.438	2.312.873
Brutobegrotingssaldo van de geconsolideerde instellingen (b)	-30.494	-20.206
Brutobegrotingssaldo van de consolidatieperimeter (c)=(a)+(b)	-387.810	-559.815
Nettoaflossingen van de schuld van het MBHG	127.191	127.191
Nettoaflossingen van de schuld van de geconsolideerde instellingen	11.415	26.328
Nettoaflossingen van de consolidatieperimeter (d)	138.606	153.519
Saldo van de KVD van het MBHG	70.387	71.631
Saldo van de KVD van de geconsolideerde instellingen	19.176	3.891
Saldo KVD van de consolidatieperimeter (e)	89.563	75.522
Vorderingensaldo ESR (f)=(c)+(d)+ (e)	-159.641	-330.774
Begrotingsverrichtingen MBHG	170.000	100.000
Begrotingsverrichtingen van de geconsolideerde instellingen	0	0
Begrotingsverrichtingen van de consolidatieperimeter (g)	170.000	100.000
Vorderingensaldo ESR na begrotingsverrichtingen (h)=(f)+(g)	10.359	-230.774
Begrotingsdoelstelling	10.360	-

Bij deze tabel dient, in het bijzonder met betrekking tot de positieve correcties die de regering heeft uitgevoerd, de volgende commentaar te worden geformuleerd

Nettoaflossingen van de schuld van de geconsolideerde instellingen

Deze aflossingen stijgen met 14,9 miljoen euro ten opzichte van de initiële begroting. Deze stijging is het resultaat van de vermindering van de opbrengst van de geconsolideerde leningen van het BGHGT²⁵ met 15,0 miljoen euro.

Kredietverleningen en deelnemingen (KVD)

Door deze aanpassing worden de nettokredietverleningen en –deelnemingen (uitgaven – ontvangsten) van het ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verhoogd met 1,2 miljoen euro (-2,9 miljoen euro uitgaven en -4,1 miljoen euro ontvangsten).

De belangrijkste wijzigingen zijn:

- – 2,9 miljoen euro op opdracht 25 – *Huisvesting en woonomgeving*. Deze daling heeft betrekking op de kredietverleningen aan de BGHM²⁶ en is het resultaat van de vermindering (-2,4 miljoen euro) van het krediet voor de bouw, de renovatie en het bewoonbaar maken van de sociale woningen²⁷ en de annulering van het krediet van 500 duizend euro bestemd voor de uitwerking van het recht van openbaar beheer²⁸. De verantwoording van die verminderingen vertoont leemten aangezien ze enkel gebaseerd is op het feit dat er budgettaire beperkingen zijn.
- – 5,0 miljoen euro op BA 02.310.03.01.86.20 – *Ontvangsten afkomstig van de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij (BGHM)*.

Het Rekenhof stipt aan dat volgens zijn berekening het saldo van de KVD 559 duizend euro hoger ligt dan het door de regering berekende saldo.

Voor de geconsolideerde instellingen daalt de correctie in verband met de KVD van 19,2 miljoen euro naar 3,9 miljoen euro. Deze daling kan nagenoeg volledig worden verklaard door de vermindering met 15,0 miljoen euro van de leningen die door het BGHGT aan de gemeenten zijn toegekend.

²⁵ Brussels Gewestelijk Herfinancieringsfonds van de Gemeentelijke Thesaurieën.

²⁶ Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij.

²⁷ BA 25.005.21.01.81.21.

²⁸ BA 25.004.21.01.81.21.

Begrotingssaldo van de geconsolideerde instellingen

Dit saldo gaat van -30,5 miljoen euro (initiële begroting) naar -20,2 miljoen euro (aangepaste begroting). Deze schommeling is enkel het resultaat van de verbetering van het begrotingssaldo van de MIVB (dat is teruggebracht naar -20,5 miljoen euro).

Begrotingsverrichtingen

De regering heeft het bedrag van de positieve correctie, uitgevoerd bij wijze van « begrotingsverrichtingen », teruggebracht van 170,0 miljoen euro naar 100,0 miljoen euro.

Deze kan in twee posten worden uitgesplitst : een bedrag van 70,0 miljoen euro bij wijze van vermoedelijke onderbenutting van de kredieten die aan het ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn toegekend (ongeveer 2,3 % van de betaalkredieten) en een bedrag van 30,0 miljoen euro dat, zoals in 2007 en 2008, betrekking heeft op de kredieten van BA 10.005.27.01.43.21 – *Dotatie aan de gemeenten met het oog op de verbetering van hun budgettaire toestand*²⁹.

Het Rekenhof merkt op dat het bedrag van de onderbenutting van de kredieten (70,0 miljoen euro) met de helft vermindert ten opzichte van de initiële begroting (140,0 miljoen euro). Rekening houdend met het nettobedrag van de niet-aangewende kredieten van 135,3 miljoen euro dat het Rekenhof had berekend in zijn voorafbeelding van de resultaten van de uitvoering van de begroting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor het jaar 2007 en niettegenstaande de aanzienlijke vermindering van de vereffeningskredieten in het ontwerp, is die doelstelling realistisch. Het Rekenhof merkt echter op dat de regering haar in de initiële begroting aangekondigde intentie om deze correctie bij het aanpassingsblad te schrappen, niet heeft waargemaakt.

²⁹ Die som moet inderdaad toelaten het begrotingssaldo van de gemeenten van het Gewest te verbeteren en bijgevolg ook het begrotingssaldo van de Entiteit II waartoe het Gewest behoort.

DEEL 2 – DE ONTWERPEN VAN INITIELE BEGROTING 2010

1. ONTWERP VAN MIDDELENBEGROTING

1.1. ALGEMEEN OVERZICHT

Het ontwerp van middelenbegroting 2010 raamt de totale ontvangsten op 2.269,5 miljoen euro (d.i. zonder de 173,5 miljoen euro geraamde leningopbrengsten in het kader van het schuldbeheersverrichtingen van programma 090³⁰). Zowat 45,8 % hiervan betreft fiscale ontvangsten. Iets meer dan 75,4 miljoen euro (3,3 %) zijn toegewezen aan een organiek begrotingsfonds.

De hiernavolgende tabel geeft een overzicht van de ramingen³¹ van de belangrijkste programma's en de wijzigingen in vergelijking met het ontwerp van aangepaste begroting 2009. De programma's zijn gerangschikt volgens hun geraamde financiële belang in 2010.

³⁰ . Net als de voorgaande jaren voorziet ook dit ontwerp in 173,3 miljoen leningopbrengsten in het kader van het schuldbeheer. Omdat in 2010 meer ontvangsten (en uitgaven) worden verwacht in het kader van SWAP-operaties, werden de geraamde renteontvangsten van BA 01.09.06.01.96.10 met 20,0 miljoen euro verhoogd tot 40 miljoen euro. De eigelijke leningopbrengsten van BA 01.09.06.02.26.10 werden dan weer met 20,0 miljoen verlaagd. De ramingen van de overeenstemmende artikelen in de uitgavenbegroting werden in dezelfde zin aangepast). Zie ook voetnoot 3.

³¹ Overeenkomstig de comptabiliteitswetgeving, zoals vastgelegd door de ordonnantie, bevat de middelenbegroting de ramingen van de tijdens het begrotingsjaar vastgestelde rechten. Omdat het bedrag van deze vastgestelde rechten uiteraard niet altijd overeenstemt met wat in het betrokken jaar wordt geïnd, werd in artikel 21 van voormelde ordonnantie bepaald dat de algemene toelichting bij de begroting een raming dient te bevatten van de bedragen die - voortvloeiend uit de vastgestelde rechten - in de loop van het jaar zullen worden geïnd. Die bepaling werd niet gerespecteerd.

Tabel 6 – Raming van de ontvangsten

Middelenbegroting	Initiële begroting 2009	Ontwerp aanpassing 2009	Ontwerp initiële begroting 2010	Vershil ontwerp aanpassing 2009 en initieel 2010 (2) - (1)	Vershil in %
		(1)	(2)		
Gewestelijke belastingen (Pr. 010)	1.164.555	921.701	944.849	23.148	+2,5%
Toegekend gedeelte personenbelasting (Pr. 060)	901.188	856.334	880.471	24.137	+2,8%
Agglomeratiebevoegdheden (Pr. 080)	173.440	168.315	144.397	-23.918	-14,2%
Gewestbelastingen (Pr. 020)	103.498	103.498	106.006	2.508	+2,4%
Tewerkstelling (Pr. 250)	116.489	116.489	57.280	-59.209	-50,8%
Stortingen Brusselse instellingen (Pr. 100)	0	0	40.000	40.000	-
Dode handen (Pr. 070)	33.444	38.365	38.888	523	+1,4%
Sociale huisvesting (Pr.310)	39.152	33.464	21.742	-11.722	-35,0%
Hulp aan ondernemingen (Pr. 200)	7.299	8.212	8.852	640	+7,8%
Gewestelijk vastgoedbeheer (Pr. 170)	8.006	5.376	7.765	2.389	+44,4%
Energie (Pr. 240)	6.031	4.053	4.509	456	+11,3%
Voormalige provinciebelastingen (Pr. 030)	3.273	3.573	3.525	-48	-1,3%
Groene ruimten, bossen en natuurgebieden (Pr. 340)	3.272	3.272	3.272	0	0,0%
Uitrusting en verplaatsingen (Pr. 260)	27.450	27.430	2.308	-25.122	-91,6%
Openbaar ambt (Pr. 150)	1.329	1.580	1.604	24	+1,5%
Bescherming van het Leefmilieu (Pr. 330)	1.200	1.450	1.450	0	0,0%
Taxi's (Pr. 040)	946	1.021	1.021	0	0,0%
Diverse ontvangsten (Pr. 110)	30	1.629	0	-1.629	-100,0%
Opbrengst van deelnemingen in overheidsbedrijven (Pr. 130)	1.500	1.500	0	-1.500	-100,0%
Andere ontvangsten	2.161	3.675	1.512	-2.163	-58,9%
Totaal zonder leningopbrengsten	2.594.263	2.300.937	2.269.451	-31.486	-1,4%
Leningopbrengsten BA 01.090.06.01.96.10	153.526	153.526	133.526	-20.000	-13,0%
Leningopbrengsten BA 01.090.06.02.26.10	20.000	20.000	40.000	20.000	100,0%
Algemeen Totaal ontvangsten	2.767.789	2.474.463	2.442.977	-31.486	-1,3%

In vergelijking met het ontwerp van aanpassing 2009 dalen de ontvangstenramingen met 31,5 miljoen euro (-1,4 %). Dit is onder meer het gevolg van de lagere ramingen voor de federale dotatie voor de wedertewerkstelling van werklozen (- 59,2 miljoen euro) en voor de overdracht vanwege de agglomeratie (-23,9 miljoen euro).

Daarnaast is er ook een daling van de ontvangsten van programma 310 *Sociale Huisvesting* (-11,7 miljoen euro). Deze vloeit onder meer voort uit het schrappen van de

25,0 miljoen euro (code 8 ontvangsten) die de BHGM normaliter in 2010 diende terug te betalen. Daar staat tegenover dat voor dit programma een uitzonderlijk hoog bedrag van 13,3 miljoen euro aan stedenbouwkundige lasten werd voorzien³².

De daling met 25,1 miljoen van Programma 260 *Uitrusting en verplaatsingen* heeft dan weer te maken met het feit dat de begroting 2009 een eenmalige ontvangst van 25,3 miljoen euro voorziet voor het beheer en het onderhoud van de overkapping van de treinsporen in de Leopoldswijk. In 2010 wordt blijkbaar ook geen dividend vanwege de Gewestelijke Investeringsmaatschappij verwacht (-1,5 miljoen euro).

Wat de stijgingen ten opzichte van het ontwerp van aanpassingsblad betreft, voorziet het ontwerp 2010 voor programma 090 *Stortingen van Brusselse instellingen* in een eenmalige terugbetaling door de BGHM van 40,0 miljoen nog niet aangewende dotaties in het kader van de renovatieprogramma's. De voor 2010 iets gunstiger vooruitzichten van de economische begroting resulteren in 24,1 miljoen euro meer ontvangsten voor programma 060 Bijzondere Financieringswet *Toegekend gedeelte van de personenbelasting*. Daarnaast worden ook meer ontvangsten verwacht voor de gewestelijke belastingen (+ 23,1 miljoen euro) en de eigen gewestbelastingen (+ 2,5 miljoen euro)³³. Door het uitstel naar 2010 van een aantal verkopen die oorspronkelijk waren voorzien in 2009 stijgen ook de ramingen voor programma 170 *Gewestelijk Vastgoedbeheer* (+2,4 miljoen euro).

1.2. OVERZICHT PER PROGRAMMA

1.2.1. Gewestelijke belastingen (Programma 010)

De gewestelijke belastingen worden geïnd door de federale overheid en vervolgens doorgestort aan het Gewest. Onderstaande tabel vergelijkt voor de verschillende gewestbelastingen de geraamde ontvangsten 2010 met die van het ontwerp van aanpassingsblad 2009, met initiële begroting 2009 en met de realisaties 2008.

³² Deze raming omvat een bedrag van 12,6 miljoen euro aan stedenbouwkundige lasten die het gewest heeft opgelegd voor de bouw van het nieuwe NAVO hoofdkwartier. Deze lasten zouden worden betaald vanuit de federale uitgavenbegroting (de coördinatie en opvolging van de werkzaamheden verloopt via het federale ministerie van defensie). Op zijn begrotingsconclaf van 15 oktober jl. besliste de federale regering inderdaad om 12,6 miljoen euro voor de lasten te voorzien. Volgens de notificatie van het conclaf moet deze verhoging 'toelaten de aan het Brussels Gewest verschuldigde stedenbouwkundige lasten voor de oprichting van het NAVO hoofdkwartier reeds in 2009 te betalen' (en dus niet in 2010 zoals het gewest voorziet).

³³ Deze verhoging wordt verantwoord door een indexering van 1,50 % op het bedrag 2009 van de gewestbelasting ten laste van eigenaars van bebouwde eigendommen (+1,0 miljoen euro) en een 'geoptimaliseerde organisatie van de inning' van de forfaitaire gewestbelasting. Volgens inlichtingen ingewonnen bij de administratie en het kabinet van de minister voor Financiën en Begroting is een uitbreiding van het gebruik van de kruispuntbank van ondernemingen en een snellere ingangzetting van de dwangbevelprocedure voorzien. Daarnaast zou de mogelijkheid van een versterking van het personeelsbestand van het Bestuur van Financiën en Begroting worden onderzocht. Wat de eigenaarbelasting betreft, wijst de administratie er overigens op dat een akkoord werd bereikt met de Franse Gemeenschap over het betalen van achterstallige belastingen (goed voor 0,8 miljoen euro gespreid over 2009 en 2010).

Tabel 7 – Raming van de gewestelijke belastingen

	Realisaties 2008	Initieel 2009	Ontwerp aanpassing 2009	Ontwerp 2010 initieel	Vershil t.o.v. initieel 2009	Vershil t.o.v. ontwerp aanpassing 2009	Vershil t.o.v. ontwerp aanpassing 2009 in %
	(1)	(2)	(3)	(4)	(4) - (2)	(4) - (3)	
Registratierechten op de verkopen van onroerende goederen	451.156	511.731	321.275	341.383	-170.348	20.108	6,3%
Registratierechten op de vestiging van een hypotheek op een onroerend goed	28.566	32.290	25.129	25.622	-6.668	493	2,0%
Registratierechten op de verdelingen van onroerende goederen	6.039	6.109	4.558	4.651	-1.458	93	2,0%
Schenkingsrechten	40.696	47.496	31.660	31.660	-15.836	0	0,0%
Successierechten	317.061	333.225	317.499	317.499	-15.726	0	0,0%
Onroerende voorheffing	17.066	18.764	17.518	17.956	-808	438	2,5%
Verkeersbelasting op de autovoertuigen	120.035	129.040	125.605	126.233	-2.807	628	0,5%
Belasting op de inverkeerstelling	45.487	49.630	41.086	41.086	-8.544	0	0,0%
Eurovignet	4.428	5.170	5.653	5.653	483	0	0,0%
Belasting op de spelen en weddenschappen	22.179	23.984	24.232	25.686	1.702	1.454	6,0%
Belasting op de automatische ontspanningstoestellen	7.151	7.116	7.420	7.420	304	0	0,0%
Openingsbelasting op de slijterijen van gegiste dranken	71	0	66	0	0	-66	-100,0%
Totaal	1.059.934	1.164.555	921.701	944.849	-219.706	23.148	2,5%

In vergelijking met het ontwerp van aanpassing 2009 wordt uitgegaan van een toename van de ontvangsten van deze belastingen met 2,5%. Dit is echter een daling van 10,9% in vergelijking met de realisaties in 2008.

Met uitzondering van de registratierechten op de verkopen van onroerende goederen, de successierechten, het Eurovignet en de belastingen op de automatische ontspanningstoestellen neemt het ontwerp de ramingen over van de FOD Financiën.

Globaal ligt de gewestelijke raming 1,5 % (14,0 miljoen euro) boven die van de federale administratie. Dit is voornamelijk het gevolg van het feit dat de gewestregering de federale raming voor de registratierechten op de verkopen van onroerend goederen met 15,0 miljoen euro heeft opgetrokken. De regering rekent erop dat ze die extra middelen zal kunnen verwerven via de aanpak van fiscale ontwijktechnieken (een aantal ondernemingen zou ontsnappen aan het betalen van de registratierechten, onder meer door het opzetten van

erfpachtconstructies). Op dit ogenblik konden nog geen documenten worden voorgelegd die voormeld bedrag staven. Eind september werd wel een studie besteld over de bestaande juridische constructies die vandaag bij grote vastgoedoperaties worden toegepast om de betaling van het registratierecht op de verkopen van onroerende goederen te ontwijken³⁴.

1.2.2. Bijzondere Financieringswet, toegekend gedeelte van de personenbelasting (Programma 060)

Zoals reeds vermeld in het deel over het ontwerp van aanpassingsblad 2009 worden de 3 basisallocaties van dit programma jaarlijks geïndexeerd en aangepast aan de groei van het bruto binnenlands product (BBP). Voor 2010 raamt de economische begroting van 11 september 2009 van het Federaal Planbureau de BBP-groei voorlopig op 0,40% (voor 2009: -3,10%)³⁵ en de inflatie op 1,50% (voor 2009: 0,00%).

Het toegekend gedeelte van de personenbelasting (basisallocatie 01.060.01.01.49.42) houdt daarnaast ook rekening met het aandeel van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in het totaal van de personenbelasting (voor 2010 geraamd op 8,38%) en met de nationale solidariteitstussenkomst.

Wat deze laatste betreft, gaat de federale administratie voor 2010 uit van 1.048.491 inwoners en een negatieve afwijking ten opzichte van de gemiddelde opbrengst van de personenbelasting van -14,699%. Het in 2010 te storten bedrag voor de solidariteitstussenkomst wordt aldus geraamd op 305,7 miljoen euro (d.i. inclusief een positief saldo voor 2009 van 20,5 miljoen euro).

Voorliggend ontwerp raamt de globale ontvangsten van de drie basisallocaties van Programma 060 samen op 880,5 miljoen euro. Dit stemt overeen met wat op federaal niveau is voorzien³⁶.

³⁴ De opdracht werd gegund aan de Facultés Universités de Saint-Louis en omvat:
 - een overzicht en een analyse van de toegepaste juridische technieken en praktijken om het gewestelijk registratierecht te ontwijken;
 - een evaluatie van de budgettaire impact van die technieken en praktijken;
 - het formuleren van voorstellen en oplossingen om deze technieken te counteren;
 - een raming van de mogelijke meeropbrengsten
 Deze studie zou ten laatste eind maart moeten afgerond zijn.

³⁵ In 2006, 2007 en 2008 bedroeg de groei respectievelijk 3,00%, 2,70%, en 1,20%.

³⁶ Het bedrag dat de federale overheid maandelijks aan het gewest zal doorstorten is samengesteld uit de initiële raming voor het begrotingsjaar 2010 en het vermoedelijk saldo voor 2009. Hoewel zowel de inflatie als de economische groei voor 2009 in de laatste economische begroting naar beneden werden herzien (groei van -1,70 % naar -3,10% en inflatie van 1,00% naar 0,00%, blijkt dit saldo voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest 2009 positief te zijn (voor het Vlaams en Waals gewest is er een negatief saldo). De reden hiervoor ligt in het positief saldo 2009 voor de solidariteitstussenkomst. Die tussenkomst neemt toe door de toename van de negatieve afwijking ten opzichte van de gemiddelde opbrengst van de personenbelasting (van 13,719% naar -14,699%) en door de toename van de bevolking (van 1.031.215 naar 1.048.491).

1.2.3. Tewerkstelling (Programma 250)

Het ontwerp raamt de ontvangsten van de federale dotatie voor de wedertewerkstelling van werklozen (trekkingsrechten)³⁷ op 55,4 miljoen euro. De verantwoording verduidelijkt dat deze raming is gebaseerd op een berekening door Actiris.

Het Rekenhof vestigt de aandacht op het feit dat de federale overheid voor 2010 hetzelfde bedrag aan trekkingsrechten heeft voorzien als de voorgaande jaren, namelijk 39,0 miljoen euro (dit is 16,4 miljoen minder dan de gewestelijke raming).

1.2.4. Stortingen van Brusselse instellingen (Programma 100)

Zoals reeds vermeld werden de 25,0 miljoen 'code 8' (en dus ESR neutrale) - ontvangsten van de BGHM geschrapt³⁸. Het ontwerp voorziet daarentegen wel een ontvangst van 40,0 miljoen euro 'code 5' ontvangsten vanwege de BGHM. Volgens de verantwoording gaat het om de terugbetaling van eerder ontvangen dotaties in het kader van vernieuwingsprogramma's die momenteel niet gebruikt zijn. Volgens inlichtingen van de BGHM zijn deze ontvangen subsidies echter al aangewend en is een terugbetaling van 40,0 miljoen alleen mogelijk op de reeds ontvangen 'code 8' voorschotten.

Het Rekenhof merkt overigens op dat die uitgave van 40,0 miljoen euro niet is voorzien in het ontwerp van initiële begroting 2010 van de BGHM dat als bijlage bij de verantwoording aan het parlement werd toegestuurd.

³⁷ Basisallocatie 02.250.01.01.49.41. Zie voetnoot 11.

³⁸ Bij de aanpassing van de begroting 2008 had de BGHM er zich toe verbonden haar vroegere schulden ten aanzien van het gewest af te lossen door in 2008, 2009, 2010 en 2011 telkens 25,0 miljoen euro te storten als tegenprestatie voor de lening van 100 miljoen euro die haar wordt toegekend om het huisvestingsplan te versnellen (aankoop van 500 woningen voor gezinnen met een middeninkomen). De BGHM betaalde de eerste 2 schijven reeds terug. Volgens een regeringsbeslissing van 12 februari 2009 zou de BGHM het resterend bedrag van 50 miljoen euro moeten terugbetalen volgens een nieuw aflossingsplan. De terugbetaling van de derde schijf van 25,0 miljoen is wel nog voorzien in het begrotingsontwerp 2010 van de BGHM dat aan het parlement werd overgemaakt.

2. ONTWERP VAN ALGEMENE UITGAVENBEGROTING

2.1. ALGEMEEN OVERZICHT

De onderstaande tabel toont de verschillende soorten kredieten die zijn voorzien in 2009 en 2010.

Tabel 8 – Uitgavenkredieten in 2009 en 2010

Algemene uitgavenbegroting	Initiële begroting 2009	Ontwerp aanpassing 2009	Initiële begroting 2010
<i>Beleidskredieten (vastleggingen)</i>			
Vastleggingskredieten	2.981.537	2.855.112	3.114.289
Variabele kredieten	194.476	192.698	193.116
Totaal	3.176.013	3.047.810	3.307.405
<i>Betaalkredieten (vereffeningen)</i>			
Vereffeningkredieten	2.924.756	2.818.776	2.891.553
Variabele kredieten	200.349	195.296	201.159
Totaal	3.125.105	3.014.072	3.092.712

Het ontwerp van begroting 2010 toont een globale stijging van de beleidskredieten (+ 8,5 %) en van de betaalkredieten (+ 2,6 %) ten opzichte van het ontwerp van aangepaste begroting 2009. In vergelijking met de initiële begroting 2009 zijn het evenwel uitsluitend de beleidskredieten die stijgen (+ 4,1 %), want de betaalkredieten gaan in dalende lijn (-1,0 %).

De regering heeft voor bepaalde opdrachten aanzienlijke kredietverminderingen doorgevoerd ten opzichte van de initiële begroting 2009, zowel bij de vastleggingen als bij de vereffeningen. Bij die verminderingen kunnen de volgende bedragen worden vermeld:

- de vermindering met 2,5 miljoen euro (-7,2 %) van het krediet voor de werkingsdotatie van het parlement (BA 01.001.01.01.01.00, opdracht 01 – *Financiering van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement*);
- de vermindering met 3,6 miljoen euro (-16,8 %) van de werkingskredieten van de ministeriële kabinetten en van de wedden en vergoedingen voor het personeel van die kabinetten, met uitzondering van die van de ministers, en zulks binnen opdracht 02 – *Financiering van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering*;
- de vermindering met 12 % van alle kredieten voor facultatieve uitgaven (in de begrotingstabel aangeduid door de afkorting BFB).

Bovendien bepaalt de voornoemde omzendbrief van 18 oktober 2009 dat de vereffeningen van uitgaven in de eerste zes maanden van het jaar niet hoger mogen liggen dan de helft van de in de begroting ingeschreven bedragen.

De kredieten van opdracht 6 – *Financieel en budgettair beheer en controle* stijgen met 13,5 % (+ 32,6 miljoen euro) als gevolg van de evolutie van de lasten van de schuld: + 27,8 miljoen euro voor de aflossingen en + 11,7 miljoen euro voor de intresten. De impact op het niveau van het vorderingensaldo blijft evenwel beperkt aangezien de aflossingslasten niet geconsolideerd worden in de ESR-methodologie.

2.2. DE BELEIDSKREDIETEN

De beleidskredieten voor 2010 bedragen 3.307,4 miljoen euro. Dit stemt overeen met een stijging van 131,4 miljoen euro ten opzichte van de initiële begroting 2009 en met een stijging van 259,6 miljoen euro ten opzichte van het ontwerp van aanpassingsblad 2009. De schommelingen hebben vrijwel uitsluitend betrekking op de vastleggingskredieten (respectievelijk + 132,8 miljoen euro en + 259,2 miljoen euro). De variabele kredieten blijven vrij stabiel. De stijging van de vastleggingskredieten ten opzichte van de initiële begroting 2009 vloeit voort uit diverse tegengestelde bewegingen binnen de verschillende opdrachten.

De belangrijkste stijgingen (van meer dan 5 miljoen euro) van de vastleggingskredieten zijn terug te vinden in de volgende opdrachten:

- Opdracht 12 – *Ondersteuning van economie en landbouw*: + 7,2 miljoen euro. Die stijging houdt voornamelijk verband met de overdracht van vastleggingskredieten (en van het grootste deel van de vereffeningskredieten³⁹) vanuit de programma's 004 en 005 van opdracht 27 - *Stadsbeleid* naar de nieuwe programma's 014 – *Financiering van bedrijfscentra en loketten lokale economie* en 013 – *Handelsactiviteit* van die opdracht. Die programma's omvatten vastleggingskredieten ten belope van, respectievelijk, 5,8 miljoen euro en 2,2 miljoen euro.

Er valt ook op te merken dat de stijging van 12,2 miljoen euro van de kredieten bestemd voor de tenuitvoerlegging van de organieke ordonnantie van 13 december 2007 betreffende de steun ter bevordering van de economische expansie (programma 012 – *Investeringssteun*), gecompenseerd wordt door een vermindering van dezelfde omvang van de kredieten bestemd voor het aanzuiveren van het vroegere stelsel voor steun aan investeringen (programma 002 – *Logistieke, financiële en fiscale ondersteuning van ondernemingen*).

- Opdracht 16 – *Ondersteuning en bemiddeling bij arbeidsaanbod- en vraag*: + 11,7 miljoen euro⁴⁰. Die stijging is het gevolg van het optrekken van volgende kredieten: + 5,7 miljoen euro voor programma 005 – *Algemene financiering van Actiris* en + 5,6 miljoen euro voor programma 006 – *Ondersteuning van Actiris voor*

³⁹ Daarom doet zich bij de vereffeningskredieten een vergelijkbare, doch iets kleinere stijging voor.

de uitvoering van haar opdracht tot plaatsing en wedertewerkstelling van werkzoekenden.

- Opdracht 25 – *Huisvesting en woonomgeving*: + 139,6 miljoen euro. Die stijging is voornamelijk merkbaar in programma 005 – *Ondersteuning van de instellingen belast met de uitvoering van het sociale huisvestingsbeleid* (+ 139,3 miljoen euro), waar de kredietverleningen⁴¹ met 30,0 miljoen euro toenemen en een investeringssubsidie⁴² van 101,0 miljoen euro is ingeschreven bij de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij (BGHM) met het oog op de lancering van een nieuw vierjarenplan inzake renovatie voor de periode 2010-2013. Net als bij de aanpassing van de begroting 2009 stijgen ook de kredieten voor de solidariteitstussenkomst in de tekorten van de erkende huisvestingsmaatschappijen⁴³ en voor de terugbetaling aan de erkende bouwmaatschappijen van huurverminderingen die zij gehouden zijn toe te staan aan hun huurders, gezinshoofden⁴⁴ (respectievelijk + 2,8 miljoen euro en + 4,5 miljoen euro⁴⁵).

De voornaamste dalingen van vereffeningskredieten treffen de volgende twee opdrachten:

- Opdracht 18 – *Uitbouw en beheer van het openbaar vervoernetwerk*: -54,1 miljoen euro⁴⁶. De daling vindt zijn oorsprong in de herziening van de investeringsdotatie bij de MIVB⁴⁷, overeenkomstig de beheersovereenkomst 2007-2011. Die dotatie is teruggebracht tot 146,3 miljoen euro omdat de begroting van BELIRIS het bedrag van 50,0 miljoen euro aan investeringen ten laste neemt, dat gepland was voor de aankoop van rollend materieel. Voor de rest valt op te merken dat de daling met 11,6 miljoen euro van de kredieten voor verbeteringswerken aan de infrastructuur van het openbaar vervoer in uitvoering van meerjarenplannen⁴⁸, gecompenseerd wordt door de stijging van diverse werkingsdotaties bij de MIVB⁴⁹.

⁴⁰ De vereffeningskredieten vertonen een vergelijkbare stijging.

⁴¹ BA 25.005.21.01.81.21.

⁴² BA 25.005.20.02.51.11.

⁴³ BA 25.005.19.06.31.22.

⁴⁴ BA 25.005.31.01.34.32.

⁴⁵ De vereffeningskredieten vertonen vergelijkbare stijgingen.

⁴⁶ De vereffeningskredieten vertonen een vergelijkbare daling.

⁴⁷ BA 18.003.16.01.61.40.

⁴⁸ BA 18.002.11.01.73.41.

⁴⁹ BA 18.003.15.01.41.40, 18.003.15.02.41.40 en 18.003.31.01.34.32.

- Opdracht 27 - *Stadsbeleid*: -6,5 miljoen euro wegens de hierboven uiteengezette redenen (cf. opdracht 12).

2.3. DE BETAALKREDIETEN

De voor het jaar 2010 toegekende betaalkredieten belopen 3.092,7 miljoen euro, wat overeenstemt met een daling van 32,4 miljoen euro ten opzichte van de initiële begroting 2009 en met een stijging van 78,6 miljoen euro ten opzichte van het ontwerp van aanpassingsblad 2009. De schommelingen zijn voornamelijk terug te vinden bij de vereffeningskredieten (respectievelijk -33,3 miljoen euro en + 72,8 miljoen euro). De variabele kredieten gaan in stijgende lijn, zowel ten opzichte van de initiële begroting 2009 (+ 0,8 miljoen euro) als ten opzichte van het ontwerp van aanpassingsblad (+ 5,9 miljoen euro).

Over het algemeen zijn de wijzigingen van de vereffeningskredieten – ten opzichte van de initiële begroting 2009 – het gevolg van aanpassingen aan de bijbehorende vastleggingskredieten (onder meer voor de hierboven beoogde opdrachten 6, 16 en 18).

De bijzondere evolutie van de kredieten van de opdrachten 3 en 25 verdient evenwel een vermelding.

- Opdracht 3 – *Gemeenschappelijk initiatieven van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest*: - 20,8 miljoen euro. Dat verschil vloeit voornamelijk voort uit de annulering van de vereffeningskredieten van BA 03.002.22.01.81.41 – *Deelnemingen in het kader van het contract “Economie-Tewerkstelling”* (23,0 miljoen euro in de initiële begroting 2009). In 2009 werd immers de laatste schijf vrijgegeven van het door het gewest onderschreven kapitaal (100,0 miljoen euro)⁵⁰ bij de Maatschappij voor de Verwerving van Vastgoed.
- Opdracht 25 – *Huisvesting en woonomgeving*: -37,3 miljoen euro. Die daling is toe te schrijven aan de vermindering van de kredieten voor de financiering van de toekenning van een dotatie aan de BGHM met het oog op de financiering van een nieuw vierjarenplan. Die kredieten werden teruggebracht van 71,3 miljoen euro tot 25,0 miljoen euro.

De volgende opdrachten tonen een stijging van de vereffeningskredieten (meer dan 5,0 miljoen euro).

⁵⁰ Het ging om een kapitaalverhoging.

- Opdracht 10 – *Ondersteuning en begeleiding van de gemeenten*: + 6,2 miljoen euro. Die stijging is voornamelijk merkbaar bij programma 004 – *Algemene financiering van de gemeenten*, waar de kredieten met 13,2 miljoen euro toenemen door de indexering met 2 % van de algemene dotatie voor de gemeenten⁵¹ en door de inschrijving van een krediet voor de gedeeltelijke financiering van de weddeschaalverhoging van personeelsleden van niveau C van de gemeenten⁵². Anderzijds is geen krediet voorzien voor de financiering van het plaatselijk bestuurplan⁵³ (5,1 miljoen euro in de initiële begroting 2009). Er wordt aan herinnerd dat deze kredieten bij de aanpassing van de begroting 2009 werden geannuleerd.

- Opdracht 15 – *Promotie van het rationeel energiegebruik en regulering van de energiesector*: + 8,7 miljoen euro. Die stijging met 42,2 % is in hoofdzaak het gevolg van de stijging (+ 6,2 miljoen euro) van de kredieten die zijn ingeschreven in programma 002 – *Promotie van energiedoeltreffendheid, de hernieuwbare energieën en de daarmee verbonden investeringen*, als gevolg van de verhoging van diverse subsidiëringkredieten.

Valt eveneens op te merken: de stijging met 1,7 miljoen euro van de subsidie aan het BIM⁵⁴ die is ingeschreven in programma 004 – *Steun aan de gemeentelijke instelling belast met de promotie van de energiedoeltreffendheid en de hernieuwbare energiebronnen evenals met het organiseren van de energiemarkten*, om die instelling toe te laten haar doelstellingen in het kader van het programma « klimaatuitdaging » te halen.

- Opdracht 19 – *Bouw, beheer en onderhoud van de gewestwegen, wegeninfrastructuur en -uitrusting*: + 7,1 miljoen euro. Van die stijging is 6,4 miljoen euro terug te vinden in programma 002 – *Ontwikkeling en beheer van de infrastructuur van het wegvervoer, evenals het aanbrengen van kunstwerken*. Er dient evenwel te worden onderstreept dat de vereffeningskredieten voor de investeringen ter verbetering van de veiligheid in de wegentunnels⁵⁵ weliswaar verhoogd zijn met 15,6 miljoen euro, maar niettemin ontoereikend zullen blijken om het encours uit te putten dat naar 2010 werd overgedragen en dat geraamd wordt op 20,0 miljoen euro.

- Opdracht 27 – *Stadsbeleid*: + 8,8 miljoen euro. Die stijging vloeit voort uit de stijging van de kredieten bestemd voor programma 002 – *Europese programma's*

⁵¹ BA 10.004.27.01.43.21.

⁵² BA 10.004.27.07.43.21.

⁵³ BA 10.001.99.02.01.00.

⁵⁴ BA 15.004.15.01.41.40.

⁵⁵ BA 19.002.11.05.73.11.

(+ 7,6 miljoen euro) en voor de investeringssubsidies voor de gemeenten ten behoeve van de wijkcontracten⁵⁶ (+ 3,2 miljoen euro), overeenkomstig de vereffeningsplannen voor die projecten.

De vereffeningskredieten van de programma's 004 en 005 dalen (-4,3 miljoen euro) door de overdracht van kredieten naar opdracht 12 (cf. supra).

2.4. ENCOURS VAN DE VASTLEGGINGEN

Het verschil van 214,7 miljoen euro tussen de beleidskredieten en de betaalkredieten vertegenwoordigt de potentiële toename van het encours van de vastleggingen tijdens het begrotingsjaar 2010. Zoals reeds vermeld in het gedeelte van dit verslag in verband met de aanpassing van de begroting 2009 kan het Rekenhof het encours van de vastleggingen niet meer berekenen omdat de gewestadministratie, met miskenning van de bepalingen van de ordonnantie, geen enkel gegeven in dat verband meer verstrekt.

2.5. ONTWERPBEGROTINGEN VAN DE AUTONOME BESTUURSINSTELLINGEN

Actiris

In de algemene toelichting wordt opgemerkt dat « Ten tijde van een financiële crisis van dergelijke aard, jobs en werkgelegenheid de hoofdprioriteit voor de regering blijven. Vandaar heeft de Brusselse regering voortaan besloten om zich consequent te blijven inzetten voor jobcreatie en –behoud ». Bijgevolg wordt gepreciseerd dat de begroting van Actiris wordt verhoogd met nagenoeg 9,45 % met het oog op de verwezenlijking van de twee hoofdopdrachten van de instelling (de intensievere begeleiding van de werkzoekenden en de decentralisatie van haar diensten).

Die uitspraak moet worden genuanceerd. De dotatie die voor de algemene financiering van de instelling (opdracht 1) wordt toegekend, stijgt weliswaar met 9,45 % van 39,2 miljoen euro naar 42,9 miljoen euro, maar die dotatie vertegenwoordigt slechts één zesde van de begroting van de instelling.

De dotaties in verband met de opdracht 02 – *Specifieke financiering* (vijf zesde van de begroting) evolueren daarentegen minder gunstig (+4,35 % ten opzichte van de initiële begroting 2009 maar -1,17 % ten opzichte van de aangepaste begroting 2009).

In de uitgavenbegroting van Actiris worden de kredieten van opdracht 07 – *Tewerkstelling van werkzoekenden door middel van gesubsidieerde arbeidsplaatsen* globaal

⁵⁶ BA 27.006.28.02.63.21.

gehandhaafd (+4,5 % ten opzichte van de initiële begroting 2009 maar -0,9 % ten opzichte van de aangepaste begroting 2009). Deze kredieten zullen echter niet de mogelijkheid bieden onmiddellijk nieuwe arbeidsplaatsen te creëren. In het beste geval zullen de arbeidsplaatsen van gesubsidieerde contractuelen en van de personeelsleden die voortvloeien uit het doorstromingsprogramma worden bestendigd.

Gewestelijk Agentschap voor Netheid (GAN)

De ontwerpbegroting 2010 van het GAN is in evenwicht, onder andere dankzij de stijging van de opbrengst van het ophalen van niet-huishoudelijk en industrieel afval via abonnementen en overeenkomsten⁵⁷. De de geraamde opbrengst hiervan stijgt in 2010 van 20,0 miljoen euro naar 27,0 miljoen euro. In vergelijking met de in 2008 geboekte ontvangsten (16,2 miljoen euro) stijgt de raming in 2010 met nagenoeg 67 %. Hoewel een nieuwe reglementering wordt voorbereid voor de omkadering van de ophaling van niet-huishoudelijk en industrieel afval, lijkt de verwachte opbrengst van die abonnementen en overeenkomsten te hoog geschat.

Het Rekenhof stelt bovendien vast dat de ontwerpbegroting 2010 (zoals de begrotingen 2008 en 2009) voor elke basisallocatie eenzelfde bedrag voorziet voor de vastleggings- en de vereffeningskredieten.

In werkelijkheid heeft het GAN tot heden nooit het volledige bedrag van zijn meerjarenopdrachten vastgelegd. Om komaf te maken met deze onregelmatige toestand zou het bedrag van de vastleggingskredieten hoger moeten liggen dan dat van de vereffeningskredieten, wat niet het geval is.

Het voorliggende ontwerp zal dan ook onvermijdelijk ertoe leiden dat in 2010 de algemene regel niet wordt nageleefd die stelt dat de budgettaire vastlegging altijd moet voorafgaan aan de juridische verbintenis en het volledige bedrag van die verbintenis moet omvatten.

BIM

De gewestelijke dotatie die in 2010 aan het BIM wordt toegekend voor het financieren van zijn bevoegdheden inzake leefmilieu en waterbeleid, daalt met 421 duizend euro in vergelijking met de initiële begroting 2009. De gewestelijke dotatie voor de tenlasteneming door het instituut van de kosten van het personeel dat wordt ingezet voor het energiebeleid stijgt daarentegen met meer dan 60 % (+1.728 duizend euro).

⁵⁷ BA 02.004.03.09.16.11 van de middelenbegroting van het GAN.

De ontvangsten van het instituut stijgen bovendien aanzienlijk (+6,0 miljoen euro in totaal), onder meer door volgende drie factoren:

- een nieuwe dotatie van 775 duizend euro voor de financiering van de Alliantie werkgelegenheid-leefmilieu;
- een bijkomende ontvangst van 600 duizend euro afkomstig van terugbetalingen van administratiekosten voor de bodemattesten. Door deze bijkomende ontvangst zullen 14 personen kunnen worden aangeworven, die zullen worden belast met het beheer van die dossiers inzake attesten;
- een nieuwe ontvangst van naar schatting 2.991 duizend euro voor een EFRO-meerjarenproject in verband met de sanering van vervuilde gronden.

In verband met de uitgavenbegroting van het BIM kan een vermindering van de kredieten in verband met de aanleg van groene ruimten worden vastgesteld (-1.100 duizend euro voor de vastleggingskredieten en -1.632 duizend euro voor de vereffeningskredieten).

IWOIB

De dotaties voor de algemene financiering (opdracht 01) van het IWOIB werden voor 2010 opgetrokken tot 35,9 miljoen euro. Dit is een stijging van 6,7 % ten opzichte van de initiële begroting 2009 en van 15,2 % ten opzichte van de aangepaste begroting 2009.

Deze stijging wordt verantwoord door de wil van de regering om de overheidssteun aan Brusselse onderzoeksbedrijven en -instellingen te vervolledigen en concurrentieel te maken. Op middellange termijn wil men van 400 naar 600 onderzoekers gaan, zowel in de privésector als in de openbare sector, die rechtstreeks of onrechtstreeks door het Gewest worden gefinancierd.

Dat neemt niet weg dat het in het algemeen verschillende jaren duurt vooraleer de gesubsidieerde projecten operationeel worden en in aanmerking komen voor de gewestelijke subsidies. Bijgevolg kan worden gesteld het IWOIB zijn in 2010 toegekende dotaties niet volledig zal aanwenden.

Voor het overige kan worden opgemerkt dat het Europees voorzitterschap⁵⁸ zal impliceren dat in het tweede semester 2010 evenementen in verband met onderzoek moeten worden georganiseerd waarvoor binnen opdracht 14 – *Ondersteuning van het wetenschappelijk onderzoek*⁵⁹ 1,3 miljoen euro kredieten werden gereserveerd, maar buiten

⁵⁸ Het voorzitterschap van de sectie « Onderzoek » van de Raad Concurrentievermogen komt aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest toe.

⁵⁹ BA 14.001.08.05.12.11.

de financiering van het IWOIB. Daarom stijgen de vereffeningskredieten (42,2 miljoen euro) voor die opdracht 14 meer dan de vereffeningskredieten die aan het IWOIB worden toegekend.

DBDMH

Uit de algemene toelichting blijkt dat 2010 voor het personeel van de DBDMH een overgangsjaar zal zijn in afwachting van de goedkeuring van een nieuw taalkader, dat de mogelijkheid zal bieden discussies te organiseren over de uitbreiding van de statutaire formatie.

De vereffeningskredieten die voor 2010 aan de dienst worden toegekend (88,2 miljoen euro) blijken in feite relatief stabiel te zijn in vergelijking met de voorgaande begroting (respectievelijk -0,4 % en +0,5 % ten opzichte van de initiële begroting en de aangepaste begroting 2009).

2.6. GEWESTWAARBORG

Het Rekenhof merkt een sterke stijging op van de bedragen waarvoor in de secties III tot V van de begrotingsordonnantie machtiging aan de regering wordt gegeven om een gewestwaarborg te verlenen aan de leningen van de instellingen van openbaar nut (en de openbare structuren die met het gewest verbonden zijn).

Hoewel de gewestwaarborg die aan de MIVB wordt verleend voor de financiering van een deel van zijn investeringsprogramma niet precies werd berekend⁶⁰, stijgt het totaalbedrag van de machtigingen die aan de regering wordt gegeven van 950,0 miljoen euro in de initiële begroting 2009 naar 1.299,8 miljoen euro in de initiële begroting 2010.

⁶⁰ De regering wordt gemachtigd een gewestwaarborg te verlenen voor een bedrag zoals gedefinieerd in artikel 43, tweede lid, van de begrotingsordonnantie:
“De Brusselse Hoofdstedelijke Regering wordt gemachtigd de gewestwaarborg te verlenen voor de leningen aangegaan in 2010 door de M.I.V.B om het deel van haar investeringsprogramma te financieren dat noch door de haar verleende gewestelijke dotaties, noch door haar eigen investeringscapaciteit wordt gedekt en dit voor een bedrag vastgesteld op maximum het totaal van de in 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008 en 2009 door de M.I.V.B. niet-ontleende delen van de voor die jaren in de Algemene Uitgavenbegroting ingeschreven maximale leningbedragen waarvoor de Regering gemachtigd werd de gewestwaarborg te verlenen”.

3. BEGROTINGSSALDI

Daar de daling van de ontvangsten (- 11,7 %) ten opzichte van de initiële begroting 2009 groter is dan die van de vereffeningskredieten (-1,0 %), verslechtert het brutobegrotingssaldo *ex ante* (-649,7 miljoen euro) op grond van de voorliggende ontwerpen voor 2010 ten opzichte van het initiële begrotingssaldo van het vorige dienstjaar (-357,3 miljoen euro).

Tabel 9 – Berekening van het begrotingssaldo

	Initiële begroting 2009	Ontwerp aanpassing 2009	Ontwerp begroting 2010
Ontvangsten (1)	2.767.789	2.474.463	2.442.977
Uitgaven (2)	3.125.105	3.014.072	3.092.712
Begrotingssaldo (3) = (1) - (2)	-357.316	-539.609	-649.735
Aflossingen van de gewestsschuld (4)	127.191	127.191	155.000
Nettobegrotingssaldo (5) = (3) + (4)	-230.125	-412.418	-494.735

Rekening houdend met de 155,0 miljoen euro nettoaflossingen van de gewestsschuld, bedraagt het nettobegrotingssaldo -494,7 miljoen euro voor het jaar 2010.

4. NALEVING VAN DE AAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST OPGELEGDE BEGROTINGSDOELSTELLINGEN

4.1. VASTSTELLING VAN DE NORM

De sectie « Financieringsbehoeften van de Overheid » van de Hoge Raad van Financiën heeft in dat verband in september 2009 een advies uitgebracht onder de titel « *Begrotingstrajecten op korte en middellange termijn voor het aangepaste Stabiliteitsprogramma 2009-2012* ». Dat advies werd in oktober 2009 vervolledigd om de implicaties van haar aanbevelingen te expliciteren in verband met de gemeenschappen en de gewesten.

Deze aanbevelingen willen pistes aanreiken om België in 2015 terug naar een begroting in evenwicht te loodsen. In die zin werden verschillende scenario's bestudeerd.

De federale overheid heeft geopteerd voor een methode die in 2015 terug naar een begroting in evenwicht zou moeten leiden, waarbij de te leveren begrotingsinspanning wordt verdeeld tussen entiteit I (Staat) en entiteit II (gewesten, gemeenschappen en plaatselijke overheidsdiensten) volgens een verdeelsleutel 65%/35%. Volgens dat scenario moet entiteit II vanaf dienstjaar 2013 terug een begroting in evenwicht hebben.

Dat voorstel werd op 15 september 2009 door de Interministeriële Conferentie van de Financiën en de Begroting onderzocht en had moeten worden bevestigd door het Overlegcomité dat op 16 september 2009 heeft vergaderd. Er werd echter geen formele beslissing genomen.

Er dient niettemin te worden opgemerkt dat de Europese Commissie recent een procedure inzake buitensporig tekort tegen België heeft opgestart omdat ze van oordeel was dat het tekort dat in 2009 zou moeten oplopen tot 5,9 % van het BBP, niet slechts tijdelijk is en in 2010 nog zou toenemen tot 6,1 %.

4.2. BEREKENING VAN HET VORDERINGENSALDO

Overeenkomstig de ESR-methodologie moeten op het begrotingssaldo van de voorliggende ontwerpen verschillende correcties worden toegepast om het vorderingensaldo van de entiteit te bekomen.

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering heeft het vorderingensaldo berekend. Het Rekenhof heeft de verschillende elementen van die berekening geverifieerd. Deze verificatie steunde op de gegevens in de ontwerpbegrotingen van de diensten van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en van de instellingen die tot de consolidatieperimeter behoren⁶¹.

⁶¹ Instellingen vermeld onder code S13.12, rubriek « Deelstaatoverheid » van het Europees Stelsel van nationale en regionale rekeningen.

Tabel 10 – Berekening van het vorderingensaldo (versie van de regering)

Ontwerpbegroting 2010	
Ontvangsten van het MBHG	2.442.977
Uitgaven van het MBHG (vereffeningskredieten)	3.092.712
Brutobegrotingssaldo van het MBHG (a)	-649.735
Ontvangsten van de geconsolideerde instellingen	2.358.059
Uitgaven van de geconsolideerde instellingen (vereffeningskredieten)	2.347.971
Brutobegrotingssaldo van de geconsolideerde instellingen (b)	10.088
Brutobegrotingssaldo van de consolidatieperimeter (c)=(a)+(b)	-639.647
Nettoaflossingen van de schuld van het MBHG	155.000
Nettoaflossingen van de schuld van de geconsolideerde instellingen	21.474
Nettoaflossingen van de consolidatieperimeter (d)	176.474
Saldo van de KVD van het MBHG	28.270
Saldo van de KVD van de geconsolideerde instellingen	8.012
Saldo KVD van de consolidatieperimeter (e)	36.282
Vorderingensaldo ESR (f)=(c)+(d)+(e)	-426.891
Begrotingsverrichtingen MBHG	120.000
Begrotingsverrichtingen van de geconsolideerde instellingen	0
Begrotingsverrichtingen van de consolidatieperimeter (g)	120.000
Vorderingensaldo ESR na begrotingsverrichtingen (h)=(f)+(g)	-306.891

Deze tabel vergt de volgende commentaar.

Kredietverleningen en deelnemingen (KVD)

Overeenkomstig de aanbevelingen die het Rekenhof in zijn voorgaande verslagen had geformuleerd, werd het vereffeningskrediet op BA 27.010.17.01.85.14 – *Kredietverlening aan de GOMB voor het dekken van haar investeringen inzake stadvernieuwing* van de ontwerpbegroting 2010 (14,3 miljoen euro), niet in aanmerking genomen voor de berekening van de KVD-correctie aangezien de GOMB behoort tot de consolidatieperimeter van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Begrotingsverrichtingen

De regering heeft een totale positieve correctie van 120,0 miljoen euro toegepast onder de titel « begrotingsverrichtingen ».

Deze is uitgesplitst in twee posten : een bedrag van 90,0 miljoen euro voor de veronderstelde onderbenutting van de kredieten toegekend aan het ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (ongeveer 2,9 % van de betaalkredieten) en een bedrag van 30,0 miljoen euro dat, net als in de voorgaande jaren, betrekking heeft op de kredieten

ingeschreven op basisallocatie 10.005.27.01.43.21 – *Dotatie aan de gemeenten met het oog op de verbetering van hun budgettaire toestand*⁶².

De doelstelling inzake 90,0 miljoen euro niet-uitvoering van kredieten in 2010 is verenigbaar met het bedrag van de niet-uitgevoerde kredieten dat het Rekenhof heeft berekend in zijn voorafbeelding van de resultaten van de uitvoering van begroting 2007. De aanzienlijke kredietverminderingen die sedert 2009 op sommige basisallocaties werden uitgevoerd in vergelijking met de voorgaande begrotingen zouden de verwezenlijking van die doelstelling echter in het gedrang kunnen brengen.

⁶² Dat bedrag zou het immers mogelijk moeten maken het begrotingsaldo van de gemeenten van het Gewest te verbeteren en derhalve ook van Entiteit II waartoe dat laatste behoort.